

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/34/2021
Identifikačné číslo spisu: 5020200046
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5020200046.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Eriky Šobichovej a JUDr. Kataríny Benczovej, v právnej veci žalobcu: Z. Y., T. XX. I. XXXX, U. H. M. Č. S. XXXX, XXX XX M., právne zastúpeného spol. AKSK, s.r.o., so sídlom Nám. SNP č. 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 859 711, proti žalovanému: Finančnému riaditeľstvu SR, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 102274288/2019 z 27. septembra 2019 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/27/2020-76 z 8. decembra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/27/2020-76 z 8. decembra 2020 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 102274288/2019 z 27. septembra 2019 ako aj rozhodnutie Daňového úradu Žilina, pobočka Čadca č. 101536752/2019 z 24. júna 2019 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalobcovi p r i z n á v a právo na náhradu trov kasačného konania, ako aj na náhradu trov konania pred správnym súdom.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 30S/27/2020-76 z 8. decembra 2020 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 102274288/2019 z 27. septembra 2019, ktorým žalovaný zamietol žalobcom podané odvolanie a potvrdil rozhodnutie správcu dane - Daňového úradu Žilina, pobočka Čadca č. 101536752/2019 z 24. júna 2019, ktorým správca dane podľa § 156 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyrubil žalobcovi úrok z omeškania v sume 67,90 € za nezaplatenie dane z pridanej hodnoty vyrubenej podaním daňového priznania za zdaňovacie obdobie máj 2014 v ustanovenej lehote a v ustanovenej výške.

2. V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku správny súd skonštatoval, že uznesením Okresného súdu Žilina č. 9OdK/32/2019 zo 7. februára 2019 zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 31/2019 z 13. februára 2019, kedy sa predmetné uznesenie stalo aj právoplatným, bol na žalobcu vyhlásený konkurz, pričom podľa uverejneného obsahu označeného uznesenia Okresný súd Žilina rozhodol zároveň týmto uznesením o oddlení žalobcu tak, že ho zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze na majetok dlžníka a to v rozsahu v akom nebudú v konkurze uspokojené. Na prejednávajúcu vec následne aplikoval rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 2Sžf/77/2015, sp. zn. 2Sžf/78/2015 a sp. zn. 5Sžf/146/2013, a skúmal, kedy došlo k vzniku pohľadávky žalovaného, pričom uzavrel, že z časového hľadiska ide o pohľadávku, ktorá vznikla až po rozhodujúcom dni v intenciách ustanovenia § 166a ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“). Nemohla byť preto uplatnená prihláškou nespĺňajúcou zákonodarcom stanovený predpoklad daný citovaným ustanovením § 166a ods. 1 písm. a) ZKR. Táto pohľadávka totiž nevznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (t. j. do 31. januára 2019). Hoci pohľadávka z titulu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie máj 2014 stala sa splatnou pred rozhodujúcim dňom a žalobca sa v dôsledku nezaplatenia tejto dane v lehote splatnosti dostal so splnením svojej právnej povinnosti sankcionovanej úrokom z omeškania do omeškania, nie je táto časová okolnosť právne relevantná, nakoľko aj úprava podľa § 166b ods. 1 písm. d) ZKR (ktorá vymedzuje ako z uspokojenia vylúčený i úrok z omeškania v prípade, že sa jedná o verejnoprávnu sankciu, ak povinnosť, ktorá zakladá právo na takúto sankciu bola porušená pred rozhodujúcim dňom), je aplikovateľná len vo vzťahu k už existujúcej pohľadávke, čo naplnené v prejednávanej veci nebolo tak ako vyplýva z vyššie uvedeného.

3. Správny súd ďalej uviedol, že pokiaľ žalobca namietal, že postup správca dane bol v rozpore so samotným zmyslom inštitútu oddlenia, zo samotnej dôvodovej správy k zákonu č. 377/2016 (s účinnosťou od 1. marca 2017) a to tej jej časti, ktorá sa týka zavedenia ustanovenia § 166a ZKR plynie, že prihlasovanie pohľadávok sa týka tzv. „starého dlhu“ dlžníka. Nevzťahuje sa teda na pohľadávky, ktoré vznikli po „rozhodujúcom dni“. Správny súd pre úplnosť zdôraznil, že úrok z omeškania podľa Daňového poriadku (na rozdiel od súkromnoprávnej úpravy úroku z omeškania) nie je zákonodarcom koncipovaný ako záväzok akcesorickej povahy, pričom, že v danom prípade ide o daňový nedoplatok a nie o príslušenstvo k pohľadávke na dani vyplýva jednoznačne z citovaného ustanovenia § 2 písm. b) Daňového poriadku, podľa ktorého sa na účely tohto zákona rozumie daňou aj úrok z omeškania dane. Podľa § 2 písm. f) Daňového poriadku je daňovým nedoplatkom potom dlžná suma dane (§ 2 písm. b) Daňového poriadku) po lehote splatnosti dane. Samotná pohľadávka na úroku z omeškania vzniká právoplatným rozhodnutím o vyrubení tohto úroku. Pokiaľ takéto rozhodnutie nie je právoplatne vydané, nie je možné konštatovať, že pohľadávka vznikla, pretože správca dane ju nemusí voči daňovému subjektu vôbec uplatniť a taktiež nie je zrejماً jej výška. Takáto pohľadávka teda nevzniká priamo vznikom právnej skutočnosti - omeškaním s platením konkrétnej dane, ako to namieta žalobca.

4. O náhrade trov konania žalobcu správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. a contrario tak, že mu ich nepriznal, pretože v konaní nebol úspešný a rovnako správny súd v zmysle § 168 S.s.p. nepriznal náhradu trov konania ani žalovanému, pretože neboli splnené podmienky na ich priznanie.

5. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

6. Sťažovateľ v odôvodnení kasačnej sťažnosti v zásade zotrval na svojich žalobných dôvodoch, ktoré rozsiahlo zopakoval. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 1Sžf/2/2016.

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti mal za to, že napadnutý rozsudok je vecne správny a náležite odôvodnený a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26. mája 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

9. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku správneho súdu preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

10. Kasačný súd v prvom rade uvádza, že rovnako ako správy súd (bod 8/ napadnutého rozsudku) mal preukázané, že rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. 9OdK/32/2019 zo 7. februára 2019 zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 31/2019 z 13. februára 2019, kedy sa predmetné uznesenie stalo aj právoplatným, bol na žalobcu vyhlásený konkurz, pričom podľa uverejneného obsahu označeného uznesenia Okresný súd Žilina rozhodol zároveň týmto uznesením o oddĺžení žalobcu tak, že ho zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze na majetok dlžníka a to v rozsahu v akom nebudú v konkurze uspokojené

11. Rovnako ako v konaní pred správnym súdom, preto zásadnou otázkou v kasačnom konaní bolo posúdenie okamihu vzniku predmetnej daňovej pohľadávky.

12. Kasačný súd konštatuje, že rozhodovanie Najvyššieho súdu SR v súvislosti s posudzovaním vzniku daňových pohľadávok titulom vyrubeného úroku z omeškania subjektov po oddĺžení, resp. reštrukturalizácii bolo nejednotné, vid'. okrem účastníkmi uvádzaných rozhodnutí napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 1Sžf/2/2016 a sp. zn. 1Sžfk/10/2016 oproti sp. zn. 8Sžfk/57/2018 a sp. zn. 5Sžfk/59/2018. K zjednoteniu rozhodovacej praxe došlo až na základe rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR vo veci vedenej pod sp. zn. 1Vs/3/2020, keď právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Vs/3/2020 z 27. januára 2021 vyslovil okrem iného právny názor, cit.:

„...35. Veľký senát kasačného súdu vychádzal pri posúdení veci z účelu reštrukturalizácie, ktorým je predovšetkým usporiadanie majetkových pomerov dlžníka v úpadku vo forme postupného (aspoň čiastočného) uspokojenia veriteľov v súlade s reštrukturalizačným plánom, s primárnym cieľom zachovania dlžníka a jeho podnikateľskej činnosti. Za týmto účelom sa v prísne formalizovanom a transparentnom procese upravenom zákonom o konkurze a reštrukturalizácii zisťuje majetok dlžníka, jeho záväzky a tiež spôsobilosť opätovného začlenenia dlžníka do trhového prostredia a pokračovania jeho podnikania, pri čo najvyššej miere splatenia minulých záväzkov (a priebežného uspokojovania nových). Rozsah a výška záväzkov dlžníka voči veriteľom sa stabilizuje vo forme prihlásenia pohľadávok zo strany veriteľov v stanovenej lehote s tým, že včas neprihlásené pohľadávky, ktoré sa skutkovo viažu k obdobiu pred povolením reštrukturalizácie, sa stanú voči dlžníkovi nevymáhateľnými. To znamená, že na pohľadávky existujúce v čase vyhlásenia reštrukturalizácie, ktoré neboli v určenej lehote prihlásené v reštrukturalizačnom konaní, sa v procese reštrukturalizácie a ani v ďalšej budúcnosti podnikateľského subjektu neprihliada. Je teda vylúčené, aby po ukončení reštrukturalizácie dlžníka zaťažovali záväzky majúce pôvod v období pred vyhlásenia reštrukturalizácie, pretože tie boli bez výnimky transformované do reštrukturalizačného plánu a nahradili dovtedy existujúce záväzky.

36. Veľký senát kasačného súdu sa stotožňuje s názorom predkladajúceho senátu (vyjadreným v

rozhodnutí sp. zn. 1Sžfk/23/2018 zo dňa 21.1.2020, bod 39), že v reštrukturalizačnom konaní sa rozdeľujú záväzky dlžníka voči veriteľom na predreštrukturalizačné (§ 120 ods. 1 ZKR) a reštrukturalizačné, resp. prednostné (§ 120 ods. 2 ZKR), pričom za predreštrukturalizačné sa považujú tie, ktoré vznikli v čase pred povolením reštrukturalizácie. Na tieto pohľadávky sa viaže povinnosť ich prihlásenia v reštrukturalizačnom konaní, inak ich vymáhateľnosť voči dlžníkovi (za predpokladu splnenia ďalších zákonných podmienok) zaniká. Rozhodujúcim dňom, ktorý rozdeľuje pohľadávky voči dlžníkovi na uvedené dve skupiny, je teda dátum vyhlásenia reštrukturalizácie.

37. Veľký senát sa prikláňa k názoru senátu 1S, že daňová pohľadávka na úrokoch z omeškania za oneskorené zaplatenie daňového nedoplatku žalobcu na dani z motorových vozidiel za zdaňovacie obdobie roku 2011 je v časti odo dňa splatnosti uvedenej dane (31.1.2012) až do dňa povolenia reštrukturalizácie žalobcu (19.12.2014), pohľadávkou predreštrukturalizačnou, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom. K otázke zákonnosti vyrubenia úroku z omeškania za trvanie omeškania po dni začatia reštrukturalizačného konania voči žalobcovi môže veľký senát len poukázať na ustanovenie § 156 ods. 2 piata až siedma veta daňového poriadku, ktoré umožňuje správcovi dane vyrubiť úrok z omeškania voči daňovému dlžníkovi v reštrukturalizácii len za dobu do začatia reštrukturalizačného konania. Za obdobie trvania omeškania so zaplatením predreštrukturalizačných pohľadávok po rozhodujúcom dni už správcovi dane úroky z omeškania nepatria. Tie sa v zmysle § 138 ods. 2 ZKR do reštrukturalizačného plánu nezahŕňajú a po potvrdení plánu súdom sa považujú v celom rozsahu za odpustené.

38. V zmysle § 2 písm. b/ daňového poriadku sa za daň považuje aj úrok z omeškania za oneskorené splnenie daňovej povinnosti. Daňový poriadok rozlišuje medzi daňovou pohľadávkou a daňovým nedoplatkom, pričom za kritérium tohto rozlíšenia označuje ich splatnosť. Pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti je daňovou pohľadávkou, zatiaľ čo dlžná suma dane (vrátane úroku z omeškania) po lehote splatnosti je daňovým nedoplatkom (§ 2 písm. e/, f/ daňového poriadku). Daňová pohľadávka sa vo všeobecnosti stáva splatnou jej vyrubení, pričom za vyrubení sa považuje rozhodnutím správcu dane vydaným podľa § 63 daňového poriadku, prípadne podaním daňového priznania alebo zaplatením dane, pri ktorej nie je povinnosť podať daňové priznanie (§ 68 ods. 4 písm. a/, b/, c/ daňového poriadku).

39. Veľký senát je tej mienky, že ustanovenia daňového poriadku upravujúce otázky vzniku a splatnosti pohľadávok daňovej správy na úrokoch z omeškania voči daňovým dlžníkom v reštrukturalizácii je nutné vykladať predovšetkým s prihliadnutím na vyššie spomenutý účel reštrukturalizácie sledovaný zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý je v pomere špeciality k všeobecným ustanoveniam daňového poriadku. Napokon daňový poriadok výslovne v § 158 ods. 5 stanovuje, že po povolení reštrukturalizácie postupuje správca dane pri uplatňovaní pohľadávok voči daňovému dlžníkovi podľa ZKR.

40. Veľký senát poukazuje na to, že v súvislosti s riešením daňových pohľadávok štátu voči daňovým dlžníkom na úrokoch z omeškania zo starších daňových nedoplatkov obsahoval podrobnejšiu úpravu zákon o správe daní, ktorý stanovil, že za predreštrukturalizačnú daňovú pohľadávku, ktorú bolo treba prihlásiť v reštrukturalizačnom konaní, sa považovala i pohľadávka, ktorá nebola vyrubená (vrátane pohľadávky na úrokoch), pričom úroky sa považovali za daňovú pohľadávku, ak mohli byť vyrubené do povolenia reštrukturalizácie (§ 95 ods. 1, 3, 8 zákona o správe daní). Daňový poriadok, ktorý zrušil a nahradil zákon o správe daní, takúto explicitnú právnu úpravu neprevzal, no príslušné ustanovenia daňového poriadku je podľa názoru veľkého senátu nutné interpretovať v intenciách spomenutej predchádzajúcej právnej úpravy.

41. Majúc na zreteli uvedené východiská veľký senát konštatuje, že právoplatným rozhodnutím o vyrubení sa daňová pohľadávka na úrokoch z omeškania stáva splatnou a uplynutím lehoty na plnenie nadobúda status daňového nedoplatku. Splatenosť takejto pohľadávky však nie je podmienkou jej vzniku. Vznik pohľadávky na úrokoch z omeškania sa viaže na objektívne právne skutočnosti, ktorými sú existencia splatnej dane, nesplnenie daňovej povinnosti v lehote splatnosti a trvanie omeškania so

zaplatením dane (plynutie času), pričom od dĺžky trvania omeškania závisí výška tejto pohľadávky. Sadzbu úrokov z omeškania stanovuje právny predpis (§ 156 ods. 2 daňového poriadku).

42. Možno preto uzavrieť, že daňová pohľadávka na úrokoch z omeškania vzniká na základe zákona a pri poznaní výšky splatnej dane, dňa jej splatnosti a doby trvania omeškania je táto pohľadávka kvantifikovateľná ku ktorémukoľvek dňu omeškania bez toho, aby bola rozhodnutím správcu dane vyrubená. Právny dôvod i výška takejto pohľadávky pre účely jej prihlásenia v reštrukturalizačnom konaní sú správcovi dane ako veriteľovi známe, a preto skutočnosť, že úroky z omeškania neboli vyrubené rozhodnutím, nebráni správcovi dane ich vyčísleniu až do dňa začatia reštrukturalizačného konania a prihláseniu tejto pohľadávky v uvedenom konaní.

43. Rozhodnutie o vyrubení úrokov z omeškania predstavuje autoritatívne potvrdenie výšky pohľadávky a určenie dňa jej splatnosti, pričom má deklaratórnu povahu a slúži predovšetkým na ďalší postup správcu dane pre prípad jej vymáhania. Bez rozhodnutia o vyrubení úrokov z omeškania dlžník nemá sankcionovateľnú právnu povinnosť úrok zaplatiť, z hľadiska práva však niet prekážky, ktorá by bránila správcovi dane uplatneniu takejto pohľadávky prihláškou v reštrukturalizačnom konaní odo dňa jej splatnosti až do začatia reštrukturalizačného konania. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že právna úprava úrokov z omeškania je z hľadiska systematiky daňového poriadku zaradená do piatej časti tohto zákona (§ 154 a nasl. - zodpovednosť za porušenie povinností) pod sankcie.

44. Veľký senát poukazuje na to, že daňový poriadok umožňuje správcovi dane vyrubiť úroky z omeškania i priebežne, pričom výslovne počíta v prípade daňového dlžníka v reštrukturalizácii s vyrubení úrokov za každý deň omeškania odo dňa splatnosti daňového nedoplatku do začatia reštrukturalizačného konania (§ 156 ods. 2). Ako však už veľký senát uviedol, rozhodnutie o vyrubení len autoritatívne deklaruje existenciu daňovej pohľadávky na úrokoch z omeškania a určuje jej splatnosť.

45. Veľký senát tiež upozorňuje na dôvodovú správu k bodu 13 (k § 120 ods. 2) zákona č. 377/2016 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 01.03.2017 novelizovaný zákon o konkurze a reštrukturalizácii, k otázke rozlíšenia „starého dlhu“ a „nového dlhu“ dlžníka v úpadku, v ktorej sa konštatuje, že splatnosť pohľadávky nie je podmienkou vzniku pohľadávky a správnym postupom pre rozlíšenie starého a nového dlhu (v reštrukturalizácii prezentovaného inštitútom prednostnej pohľadávky) sú výlučne skutkové okolnosti vzniku pohľadávky. Aj z toho je zrejmé, že určenie splatnosti pohľadávky správcu dane na úrokoch z omeškania nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o vyrubení nie je podmienkou vzniku a prihlásenia pohľadávky na úrokoch v reštrukturalizačnom konaní. Výška a splatnosť takto prihlásených nevyrubených pohľadávok na úrokoch sa určí až v reštrukturalizačnom pláne, z ktorého vyplynie rozsah a spôsob uspokojenia veriteľa a ktorý sa po jeho potvrdení zo strany príslušného súdu stane záväzným pre všetkých účastníkov plánu (§ 132 ods. 1 ZKR).

46. Ani sťažovateľom tvrdené (a žiaľ nedostatočne skutkovo i argumentačne podložené) neplnenie reštrukturalizačného plánu zo strany žalobcu nemá žiadny vplyv na nevymáhateľnosť neprihlásených predreštrukturalizačných pohľadávok na úrokoch z omeškania. Neplnenie plánu zo strany dlžníka má v zmysle § 159 ZKR za následok, že sa plán stáva voči neuspokojenému účastníkovi plánu (veriteľovi) neúčinným, avšak len vo vzťahu k pohľadávke (záväzku), ktorá mu vyplynula z plánu. Keďže sporné pohľadávky sťažovateľa sa v dôsledku ich neprihlásenia v reštrukturalizačnom konaní nestali súčasťou plánu, sú sťažovateľove tvrdenia o neúčinnosti plánu voči nemu neopodstatnené.

47. Z uvedených dôvodov dospel veľký senát k záveru, že správca dane bol oprávnený i povinný pohľadávku na úrokoch z omeškania voči žalobcovi prihlásiť v reštrukturalizačnom konaní v ustanovenej lehote aj napriek tomu, že táto pohľadávka nebola vyrubená rozhodnutím vydaným podľa § 63 daňového poriadku. Toto ustanovenie daňového poriadku v reštrukturalizačnom konaní napokon ani nebolo možné uplatniť s ohľadom na princíp *ius specialis* zakotvený v § 158 ods. 5 daňového poriadku (bod 39 tohto rozsudku). Keďže tak správca dane v prejednávacom prípade neurobil, právo vyrubiť a vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi potvrdením reštrukturalizačného plánu súdom zanikla (§ 84 ods. 1 písm. g/ daňového poriadku, § 155 ods. 2 ZKR).

48. Veľký senát sa stotožňuje s predkladajúcim senátom v tom, že možnosť vyrubenia a vymáhania úrokov z omeškania za oneskorené splnenie daňovej povinnosti pochádzajúce z obdobia pred vyhlásenia reštrukturalizácie voči žalobcovi, a to na základe rozhodnutí vydaných po povolení reštrukturalizácie (a dokonca i po potvrdení reštrukturalizačného plánu súdom), by popieralo účel reštrukturalizácie popísaný v bode 35 tohto rozhodnutia a malo by za následok nezákonné zvýhodnenie štátu v zastúpení správcom dane ako jedného z veriteľov predreštrukturalizačnej pohľadávky pred ostatnými veriteľmi. ...“

14. Kasačný súd konštatuje, že úprava reštrukturalizácie podľa § 108 a nasl. ZKR a úprava oddĺženia podľa § 166 a nasl. ZKR nie sú totožné, avšak vychádzajúc z účelu zákona, plnia rovnaký účel, ktorým je ozdravenie predĺženého subjektu. Zároveň je na mieste skonštatovať, že úprava oddĺženia (tzv. osobného bankrotu) účinná od 1. marca 2017 je relatívne novou úpravou, preto je súvisiaca judikatúra súdov ešte len v procese tvorby a tiež z totožného dôvodu neboli ešte prípadné legislatívne nedostatky identifikované, aby mohli byť zákonodarcom zohľadnené, prípadne odstránené. V situácii, kedy aplikácia práva nie je ešte ustálená, treba postupovať v zmysle zásady in dubio pro libertate a jednotlivé ustanovenia vykladať v prospech dotknutých osôb.

15. Citovaný právny názor je preto plne aplikovateľný aj na prejednávajúcu vec, a teda možno uzavrieť, že vzhľadom na to, že k oddĺženiu sťažovateľa došlo 13. februára 2019 rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. 9OdK/32/2019 zo 7. februára 2019 (kedy sa rozhodnutie stalo právoplatným a vykonateľným), predmetná daňová pohľadávka, ktorá vznikla za obdobie od 25. júna 2014 do 25. júna 2018, je pohľadávkou, ktorá vznikla pred oddĺžením, a teda oddĺžením sťažovateľa (rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. 9OdK/32/2019 zo 7. februára 2019) sa stala nevyhmáhatelnou, čím bol naplnený účel oddĺženia.

16. Iný výklad by sa priechil účelu oddĺženia, neprimerane by zaťažoval oddĺženú osobu a tiež by neprimerane zvýhodňoval štát oproti iným veriteľom.

17. Vzhľadom na to, že kasačný súd dospel k názoru, že predmetná pohľadávka podliehala oddĺženiu, stotožnil sa s právnym názorom sťažovateľa a žalobu považoval za dôvodnú, a keďže správny súd žalobu zamietol, postupom podľa § 462 ods. 2 k § 191 ods. 1 písm. c) S.s.p. zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a správcu dane a vec im vrátil na ďalšie konanie.

18. V ďalšom konaní správcu dane zohľadní prezentovaný právny názor a bude postupovať primeraným procesným spôsobom. Žalovaný a správca dane sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

19. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 k § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj náhradu trov konania pred správnym súdom. (§ 175 ods. 1 S.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 S.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.